

Nr 94.

Av herrar **Olofsson** och **Svedberg**, *angående en översyn av statsbidragsbestämmelserna rörande skolmåltider.*

I årets statsverksproposition (åttonde huvudtiteln, punkt 17, Folkundervisningen) meddelas, att skolöverstyrelsen verkställt en undersökning av kostnaderna för skolmåltidsverksamheten under läsåret 1947/48. Denna undersökning, som omfattat 116 skoldistrikt och 24 kommuner med skolmåltider vid högre skolor, har givit vid handen, att totalkostnaden per serverad måltid hos 84,9 % av de undersökta skoldistrikten översteg 60 öre och hos 61,3 % av skoldistrikten 70 öre. Några skillnader i kostnader mellan städer och landsbygd ha enligt skolöverstyrelsen icke kunnat påvisas. Överstyrelsen framhåller, att skäl finnas för en höjning av det nuvarande bidragsunderlaget, eftersom kostnaderna för en skolmåltid i flertalet fall och oberoende av skolortens belägenhet överstiga detta bidragsunderlag, som f. n. är 60 öre. Då emellertid kostnaderna i ett icke ringa antal fall understiga 70 öre, avstår överstyrelsen från att föreslå någon generell höjning av bidragsunderlaget. Departementschefen ansluter sig till överstyrelsens uppfattning, att någon allmän höjning av bidragsunderlaget för skolmåltider nu icke bör ske.

Med hänsyn till rådande finansiella läge finna vi det naturligt, att någon allmän höjning av bidragsunderlaget för skolmåltider f. n. icke kommer till stånd. Vi vilja emellertid fästa uppmärksamheten på den enligt vår mening orimliga skillnaden i kommunernas kostnader för skolmåltiderna, som existerar mellan å ena sidan A- och B.1-skolorna och å andra sidan B.2-, B.3- och D.1-skolorna. Man har nu i kommunerna tillräcklig erfarenhet av statsbidragssystemet beträffande skolmåltiderna för att kunna konstatera, att en överarbetning av gällande kungörelse bör ske i syfte att utjämna kostnaderna, som nu äro alltför betungande för de lägre skolformerna. Som exempel må nämnas, att kostnaderna för en skolmåltid i Svegs skoldistrikt vid en B.1-skola med 55 barn belöpa sig till 64 öre per barn och dag, medan kostnaderna i en av de mindre skolenheterna exklusive ved- och hyreskostnader uppgått till 1 krona och 56 öre per barn och dag. Hela skolbarnsbespisningen inom detta skoldistrikt kostade 27 160 kronor under läsåret 1947/48, då däremot statsbidraget endast uppgick till ca 12 374 kronor.

I Burträsk kommun ha kostnaderna för skolmåltiderna under läsåret 1947/48 uppgått till 68 572 kronor, varav i statsbidrag erhållits kronor 44 981. Härvid är dock att märka, att bespisningen då ej hade genomförts vid några av de skolor, där man kan beräkna, att den ställer sig dyrast. Vid en skola i nämnda kommun, där barnantalet utgjorde 69 barn, voro kostnaderna 66 öre per barn och kostdag, under det att kostnaderna vid

en skola med endast 12 barn uppgingo till 1 krona och 47 öre. I intet fall understego dagskostnaderna 1 krona per barn och dag vid skolor, där barnantalet ej uppgick till 20 elever.

Det ligger i öppen dag, att svårigheten att genomföra skolbarnsbespisningen är störst i de minsta och längst bort belägna skolorna. Barnen i dessa skolor äro dock i många fall de som bäst skulle behöva en ordnad skolbarnsbespisning. Då det på grund av dessa skolors relativt ringa sammanlagda elevantal icke är en fråga av större ekonomisk räckvidd att jämka statsbidragsbestämmelserna, så att genomförandet av skolbarnsbespisningen befrämjas, måste det framstå som ett starkt intresse att sörja för att ödebygds-skolornas barn få samma förmåner i fråga om bespisningen som skolbarnen i våra tätorter. Det bör ej bereda några större svårigheter att exempelvis i anslutning till den graderade skala, som tillämpas vid beräkningen av bidragen till inventarieanskaffning vid skolbarnsbespisningen, genomföra en jämkning av bidragsunderlaget för skolbarnsmåltiderna, så att de mindre skolorna kunna erhålla ett större statsbidrag. Kungl. Maj:t har visserligen möjlighet att efter särskild framställning från ett skoldistrikt höja bidragsunderlaget, men det ter sig mera tillfredsställande, att en sådan höjning för de sämst ställda skoldistrikten ej sker efter kanske slumpvis gjorda framställningar utan efter generella grunder.

Med stöd av av vad sålunda anförts få vi därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en översyn av statsbidragsbestämmelserna rörande skolmåltider därhän att större hänsyn tages till det förhållandet, att kostnaderna för skolmåltider ställa sig betydligt högre i skolor med ett ringa barnantal än i större skolor.

Stockholm den 21 januari 1949.

Per Olofsson.

Lage Svedberg.